

PANEVROPSKI „APERION” UNIVERZITET
Prof. dr MARKO MUNJIZA

ZDRAVSTVENA NEGA U PSIHIJATRIJI
(Drugo izmenjeno i dopunjeno izdanje)
PITANJA I ODGOVORI IZ TEKSTA UDŽBENIKA

I UVODNI DEO

1. Od kada datira prva osmišljena nega u psihijatriji?(označi jedan tačan odgovor):

1. Od Francuske revolucije
2. Krimskog rata
3. Prvog svetskog rata

Tačan odgovor: 2

2. Šta je prvenstveno zdravstvena nega?(označi jedan odgovor):

1. Isključivo medicinska kategorija
2. Medicinska i socijalna kategorija
3. Medicinska, socijalna i psihološka kategorija
4. Medicinska, psihološka, socijalna i fiziofzika kategorij

Tačan odgovor: 3

3. Koji je najvažniji cilj zdravstvene nege?(označiti jedan odgovor)

1. Uspešno korišćenje svojih mogućnosti
2. Pобоljšanje kvaliteta života
3. Vraćanje radne sposobnosti pacijenta

Tačan odgovor: 2

4. Koji su glavni zdravstveni problemi u zaštiti mentalnog zdravlja?(označiti dva tačna odgovora):

1. Pandemija HIV infekcija
2. Bolesti zavisnost,
3. Depresivni poremećaji, stres i posttraumatski stresni poremećaji
4. Socijalna i egzistencijalna anksioznost

Tačni odgovori: 3 i 4

5. Koji su prioriteti u zdravstvenoj nezi?(označiti jedan odgovor):

1. Deca
2. Maje i deca
3. Majke, deca, starije osobe
4. Majke, deca, stari, invalidi

Tačan odgovor: 3

6) Šta obuhvata pojam zdravstvene kulture?(označiti dva tačna odgovora)

1. Dostignuta svest o vlastitom zdravlju
2. Podizanje pojedinca, grupa, zajednica na nivo subjekta odgovornog za svoje zdravlje
3. Osposobljenost za samozaštitu svog zdravlja

Tačni odgovori: 2, 3

7. Koje osobine treba da poseduje sestra u nezi psihijatrijskih pacijenta?(označiti tri tačna odgovora)

1. Postojanje čvstih granica Ega
2. Dobar princip realiteta
3. Da nema sklonosti ka dezitegraciji pod uticajem straha i doživljavanja razlika
4. Dobra procena situacije na odeljenju

Tačani odgovori: 1, 2, 3

8. Ko je Florence Nightingal?(označiti jedan tačan odgovor):

1. Učesnik francuske revolucije
2. Učesnik I Svetskog rata

3. Boličarka u Krimskom ratu
Tačan odgovor: 3

9. Kada je osnovna prva medicinska škola u bivšoj Jugoslaviji? (označiti jedan tačan odgovor):

1. 1933
2. 1946
3. 1923
4. 1921

Tačan odgovor: 4

10. Kada je redefinisani stari koncept nege i koja sestra je za to zaslužna? (označiti jedan tačan odgovor):

1. 50-te godine 20. veka Rosalinda Alfaro-LeFevre
2. 70-ze godine 20. veka Florence Nightingale
3. 60-te godine 20. veka Virgine Henderson

Tačan odgovor: 3

II NOVI ASPEKTI ZDRAVSTVENE NEGE U PSIHIJATRIJI

11. Koje su razlike između klasične nege bolesnik i zdravstvene nege? (označiti jedan tačan odgovor):

1. Zasnovanost na medicinskom modelu i usmerenost na bolest
2. Pored medicinskog modela uključuje se psihodinamski
3. Uključujući je medicinski, psihodinamski i sociodinamski model, tzv. Holistički-integrativni model

Tačan odgovor: 3

12. Koji su faktori profesionalizacije sestinskog rada? (označiti četiri tačana odgovora):

1. Odbacivanje klasičnih stereotipa o nezi kao čuvanju pacijenta
2. Proširivanje kompetencija u radu sestre-tehničara
3. Definisavanje jasnih, konkretnih i realnih ciljeva u radu
4. Prvazilaženje intuitivnosti, stihijnosti i proizvoljnosti u radu
5. Vođenje savremene dokumentacije sa mogućnošću evaluacije rada
6. Kontinuirana edukacija i obnova licence i radne dozvole

Tačni odgovori: 1 – 4

1. Institucionalni i personalni aspekti edukacije u zdravstvenoj (psihijatrijskoj) nezi

13. Koji su lični i profesionalni razlozi za edukaciju sestara u psihijatriji? (označiti tri tačna odgovora)

1. Upoznavanje sa rutinskim funkcionisanjem ustanove i veća identifikacija sa njom
2. Upoznavanje sa osnovnim dijagnostičkim kategorijama i poželjnim terapijskim stavovima
3. Egalitarnost i demokratičnost u radu (pravo na jednakost tretmana za sve pacijente, klijente)
4. Diferenciran pristup pacijentovim problemima
5. Dobro funkcionisanje terapijskog tima
6. Zahtevi glavnih sestara i uprava institucija

Tačni odgovori: 2, 3 i 4

14. ...Koja doživljavanja pacijenta najviše uznemiravaju sestre-tehničara koja se mogu otkoloniti edukacijom? (označi osam odgovora)

1. Otvorena i prikrivena agresija
2. Strah ovoren ili u vidu zbbegavanja ljudi
3. Paranoidnost obojena hostilnošću
4. Pojačana zavisnost do zahteva za simbioznošću
5. Otvorena ili prikrivena homoseksualnost
6. Uporno narcističko ponašanje
7. Povećana potreba za telesnim dodirima
8. Rivaliziranje pacijenta sa osobljem ili drugim pacijentima

Tačni odgovori: 1 – 8

15. Koja su najčešća osećanja sestara-tehničara u prvom kontaktu i radu sa duševnim bolesnikom? (označiti četiri tačna odgovora)

1. Zbunjenost, osećanje nemoći i besposmoćnosti
2. Strah od agresije pacijenta, da će biti fizički napadnuta
3. Strah od nekontrolisanih seksualnih želja pacijenta

4. Bojazan od razgradnje sopstvenog psihičkog integriteta sestre-tehničara
  5. Otvorena, neisprovocirana agresivnost prema pacijentu
  6. Paranoidni stavovi prema pacijentu
  7. Sažaljevanje pacijenta da se pacijent nepotrebno štiti
  8. Rivaliziranje sa pacijentom višeg obrazovanja, boljeg ekonomskog statusa i uglednijeg socijalnog položaja i statusa
  9. Narcistička povređenost u ulozi medicinske sestre- tehničara
- Tačni odgovori: 1, 2, , 4, 5

16. Koji su činioci i individualnom radu sestre u zdravstvenoj nezi?(označi četiri tačna odgovora)

1. Povećanje realne značajnosti sestre u opštem tretmanu
  2. Jačanje lične odgovornost sestre-tehničara
  3. Obezbeđivanje povratnih informacija kao potvrda uspešno obavljenog posla
  4. Dobijanje neophodnih informacija od članova stručnog tima
  5. Veća mogućnost ispoljavanja inicijative u radu
- Tačni odgovori: 2, 3, 4, 5

17. Kakvu bi podršku sestra-tehničar trebalo da dobije od stručnog tima?(označiti tri tačna odgovora)

1. Sticanje spoznaje o sebi
  2. Sticanje znanja o psihijatrijskim pacijentima i njihovih poremećaja
  3. Jasan zahtev za proširivanje dosadašnjeg obima delatnosti
  4. Definisane sestrinske dijagnoze
  5. Evaluacija poslova sveobuhvatne nege
  6. Obezbeđenje vidljivosti i javnosti rada u zdravstvenoj nezi
- Tačni odgovori: 2, 3, 4, 5

18. Koji su parametri individualnosti sestre-tehničara u poslovima zdravstvene nege?(označiti tačna četiri odgovora):

1. Intelektualizacija
  2. Inicijativnost
  3. Odgovornost
  4. Profesionalizacija
  5. Samostalno donošenje odluka o medikamentoznoj terapiji
- Tačni odgovori: 1 – 4

19. Koji su činioci uspešnog rada sestre-tehničara u procesu zdravstvene nege?(označite četiri tačna odgovora)

1. Više znanja o sebi
  2. Više znanja o svojim sposobnostima
  3. Poznavanje osnovnih motivacionih procesa
  4. Bolje poznavanje svesnih i manje svesnih aspekata ličnosti
  5. Filozofska osnova profesionalnog i ličnog identiteta
  6. Posedovanje sposobnosti empatije
  7. Svesno oblikovanje terapijskog odnosa u kontaktu sa pacijentima, klijentima
- Tačni odgovori: 2, 3, 4, 7

Šta sve podrazumeva profesionalizacija rada sestre – tehničara? (označiti sedam tačnih odgovora):

1. Odbacivanje brojnih stereotipa o nezi kao disciplini i sestinstvu kao profesiji,
  2. Jasnije i preciznije određivanje delokruga rada i kompetencija sestre,
  3. Definisane jasne, konkretne i realne ciljeve i zadatka u radu,
  4. Prevažavanje intuitivnosti, stihijnosti, proizvoljnosti i rutine u radu,
  5. Obavezno dokumentovanje onoga što se radi,
  6. Nove šanse za razvoj struke,
  7. Značajnije učestvovanje u svim relevantnim promenama politike i organizacije službe,
  8. Redovno obezbeđivanje licence za rad
- Tačni odgovori: 1 – 7

Šta obezbeđuje psihijatrijska zdravstvena nega? (označiti tri tačna odgovora):

1. Timski pristup u radu,
2. Sistematičnosti i raznovrsnos pristupa,
3. Aktino učešće bolesnika u lečenju,
4. Pažljivo vođenje računa o vrsti i dozma medikamentozne terapija

Tačni odgovori: 1 – 3

Koje su faze procesa psihijatrijske zdravstvene nege? (označiti pet tačni odgovora):

1. Prikupljanje, sređivanje i procenjivanje podataka,
2. Postavljanje sestrinske dijagnoze i ciljeva,
3. Nastavlja se sa planiranjem zdravstvene nege,
4. Sprovođenje plana kroz sestrinske aktivnosti,
5. Završna evaluacija, odnosno vrednovanje postignutih rezultata,
6. Obezbeđivanje konfora i uslova lečenja i nege,
7. Podnošenje izveštaja glavnoj i nadzornoj sestri – tehničaru

Tačni odgovori: 1 - 5

Koji su činioci značajni za život i visoko zahtevni poziv i profesiju sestre – tehničara? (označiti sedam tačnih odgovora):

1. Pripremljenost za život je jedan od prvih značajnih činilaca za otpornost na teškoće,
2. Lična priprema za poziv koja podrazumeva solidnu stručnost i dobro profesionalno vaspitanje,
3. Održavanje i razvijanje stručnosti (kontinuirano stručno usavršavanje),
4. Neprihvatanje zadataka za koje ne postoji spremnost,
5. Korišćenje slobodnog vremena za odmor i samonegu,
6. Građenje dobrih međuljudskih odnosa kao životne podrške,
7. Podrška korisnika koja je takođe veoma značajna i
8. Učenje pravila dobrog ponašanja.

Tačni odgovori: 1 – 7

Koji su indirektni načini rešavanja problema, koji podrazumevju napore koji se ulažu za rešavanje konkretnog problema ili situacije i indirektnan način rešavanja problema? (označiti šest tačnih odgovora):

1. Iznalaženje načina i aktivnosti koji smanjuju anksioznost provociranu konkretnom situacijom,
2. Preterano unošenje hrane ili alkohola, pušenje,
3. Društvene igre ili fizičke vežbe,
4. Kreative aktivnosti (slikanje, pisanje, kolekcionarstvo),
5. Aktivnosti na socijalnom planu – kroz druženje, ragovore, putovanje ili povlačenje u usamljenost, Meditaciju i
6. Korišćenje psiholoških odbrambenih mehanizma, koji ponekad i poneki od njih mogu da doprinesu rešavanju problema.

Tačni odgovori: 1 – 6

Koji su poznati znaci profesionalnog sagorevanja, burn out sindroma? (označiti jedanest tačnih odgovora):

1. Pad kvaliteta u radu, zapaža se nebriga i zapuštanje ličnog izgleda,
2. Napetost, razdražljivost, agresivnost ili pvlačenje u kontaktu sa ljudima,
3. Nesigurnost u obavljanju poslova koji su ranije bili „rutinski“,
4. Gubitak privrženosti svom pozivu, ustanovi i zadacima koje obavlja,
5. Gubitak životne energije (elana), motivacije za rad, osećanje hroničnog umora i bespomoćnosti,
6. Gubitak samopoštovanja i smisla za rad, u nekim slučajevima i za život,
7. Doživljaj socijalne izolacije, odbacivanje, gubitak prijatelja,
8. Omalovažavanje uspeha kolega, zavidljivost, pakosne opaske,
9. Strah od uvođenja promena u sistemu rada – otpor prema novinama,
10. Pad emocionalne osetljivosti i empatije prema bolesnicima,
11. Izbegavanje neposredne nege, izbegavanje druženja sa kolegama, učestovanje u zajedničkim proslavama, iskazivanje pažnje u prigodnim situacijama

Tačni odgovori: 1 – 11

III TEORIJSKE OSOVE ZDRAVSTVENE NEGE

20. *Šta proces nege znači za sestrinsku struku u celini? (označiti tri tačna odgovora)*

1. Nova šansa za lični razvoj sestre
2. Razvoj struke
3. Stručno usavršavanje sestre-tehničara
4. Permanentna, kontinuirana edukaciju sestre-tehničara
5. Mogućnost postavljanja ciljeva, procenjivanje i evaluiranje rezultata rada
6. Mogućnost istraživanja u struci

Tačni odgovori: 2, 3, 4

21. *Koja obeležja čine negu interdisciplinarnom oblašću i uvažavaju aksiom da je „čovrk bio-psiho-socijalno biće“?(označiti tri*

tačna odgovora)

1. Medicina kao prva naučna oblast zdravstvene nege
2. Koncept socijalne psihijatrije i psihijatrije u zajednici
3. Zdravstvena, medicinska psihologija
4. Sociologija mentalnih poremećaja
5. Primenjeni principi životne filozofije

Tačni odgovori: 2, 3, i 4

Koji se problemi javljaju kod sestre u radu na psihijatriji kao posledica nepotpune edukacije?(označiti devet tačnih odgovora):

1. Zbunjenost, osećanje nemoći i bespomoćnosti,
2. Strah od agresije neupadljivog pacijenata,
3. Strah od nekontrolisanih seksualnih želja pacijenata,
4. Bojazan od razgradnje sopstvenog integriteta,
5. Otvorena, nesiprovocirana agresija prema pacijentu,
6. Paranoidni stavovi prema pacijentu,
7. Sazaževanje pacijenata
8. Rivaliziranje sa pacijentom,
9. Narcistička povređenost medicinske sestre,
10. Skrivanje, izbegavanje i nipodaštavanje pacijenata

Tačni odgovori: 1 – 9

Koje su mere prevencije u grupnoj edukaciji za prevazlaženje problema u komunikaciji sa psihijatrijskim pacijentom? (označiti četiri tačna odgovora):

1. Poboljšanje veštine komuniciranja u svakodnevnom praktičnom radu,
2. Učenje grupnih procesa u Balintovim grupama,
3. Učenje o sopstvenom doprinosu u timskom radu,
4. Sticanjem većeg samopouzdanja i
5. Učenje pravila koja vladaju na poslu i kućnog reda ustanove

Tačni odgovori. 1 – 4

Kojima parametrima se meri savremena organizacija službi za zaštitu i unapređenje duševnog zdravlja?(označiti šest tačnih odgovora);

1. Rezultatima lečenja psihijatrijskih poremećaja,
2. Promenama ponašanja psihijatrijskih pacijenata,
3. Boljim definisanjem subjektivnog osećanja psihijatrijskih pacijenata,
4. Stepenom resocijalizacije psihijatrijskih pacijenata,
5. Usklađivanje sa zahtevima zajednice u kojoj pacijent živi i radi,
6. Odustvom neželjenih efekata terapijskih procedura

Tačni odgovori: 1 – 5

Šta čini kompetencije u sestrinstvu? (označiti osam tačnih odgovora):

1. Preuzimanje odgovornosti i ovlašćenja za svoj stručni rad,
2. Sposobnost uočavanja i rešavanja problema,
3. Donošenje samostalnih i potpunih odluka u vezi sa tim,
4. Učestovanje u individualnoj i stručnoj aktivnosti,
5. Dobijanje granacija i osnova za pripremu programa za obrazovanje i osposobljenost,
6. Pomaganje određivanja stručnih očeivanja u vezi sa zadacima u vezi zdrav. nege,
7. Garancija uspešnosti koji su specifični za pojedni rad i
8. Izrada pravila i upustava zdravstvene nege

Tačni odgovori: 1– 8

Koji su zatevi Svetske zdravstvene organizacije (SZO) za edukaciju sestara – tehničara? (Označiti jedanest tačnih odgovora):

1. Selekcija informacija za procenu, planiranje, sprovođenje i evaluaciju,
2. Primena rezultata istraživanja značajnih za sestrijsku praksu,

3. Samostalnost u rešavanju problema vezanih za zdravstvenu negu,
  4. Učestvovanje u obučavanju i praćenju drugih,
  5. Vrednovanje sopstvenih dostignuća u radu,
  6. Aktivno učestvovanje u efikasnom, efektivnom i multidisciplinarnom timu,
  7. Saradnja sa svim instiucijama i pojedincima koji doprinose boljitku pojedinca, porodice i zajednice,
  8. Razmatranje važnosti etike u zdravstvenoj nezi i sestinskoj profesiji,
  9. Primena zakonskih propisa u sprovođenju zdrav. nege,
  10. Paćenje promena koje utiču na sprovođenje nege,
  11. Procenjivanje važnosti promena koji utiču na sestriinsku praksu ,
  12. Priprema referata i saopštenja iz teorije sestriinske profesije
- Tačni odgovori: 1 – 11

Šta spada u konstruktivna ponašanja sestre – tehničara u prevenciji sindroma profesionalnog sagorevanja? (označiti šest tačnih odgovora):

1. Mogućnosti za smanjenje obaveza od strane davaoca posla ili saradnika,
  2. Promena radnog mesta,
  3. Povećanje adaptivnih kapaciteta na teškoće,
  4. Traženje drugog izlaza iz preteće situacije,
  4. Napuštanje posla,
  5. Odlazak na bolovanje ili odsustvo
- Tačni odgovori: 1 - 5

Šta treba da sadrži stručno metodološko upustvo u procesu zdravstvene nege? (označiti šest tačnih odgovora):

1. Opisuje standardizovane postupke u zdravstvenoj nezi,
  2. Određuje njihov cilj,
  3. Definiše mere bezbednosti i zdravlja na radu i potrebnu opremu,
  4. Određuje način postupanja (pre, za vreme i posle postupka),
  5. Traži potrebno znanje, vremenski i kadrovski normativ,
  6. Odgovarajuća upostva za negu uz koja obavezno ide i procedura
- Tačni odgovori: 1 – 6

Koji su strateški pristupi u negi? (označiti sedam tačnih odgovora):

1. Neposredno individualno negovanje,
  2. Zdravstveno vaspitanje,
  3. Učenje i podučavanje,
  4. Dobre terapijske komunikacije,
  5. Metod celovitog rešavanja problema,
  6. Modifikacija zdravstvenog ponašanja i
  7. Suočavanje i borba s problemom
- Tačni odgovori: 1 – 7

Šta sadrži metod celovitog rešavanja problema?(označiti šest tačnih odgovora):

1. Suočavanje i borba sa problemom (coping),
  2. Maksimalno koriste potencijali pacijenata,
  3. Medicinska sestra ima ulogu moderatora – pomaže mu da sagleda svoj problem,
  4. Traga za mogućim rešenjemima,
  5. Analizira, razmatra moguća rešenja i predviđa posledice,
  6. Pomaže klijentu (pacijentu, porodici, zajednici) postpuno, nenametljivo ga usmerava ka pravom rešenju i
  6. Vodi ceo proces i stvara povoljne uslove za što lakše, bolje i brže rešavanje problema.
- Tačni odgovori: 1 – 6

Koje su etape – faze u rešavanju ključnog problema (copin) kao obliku procesa zdravstvene nege?(označiti sedam tačnih odgovora):

1. Utvrđivanje sestriinske dijagnoze,
2. Radnih ciljeva,
3. Razmatranje raznih mogućnosti za rešavanje postojećeg problema,
4. Sagledavanje posledice svake pojedinačne mogućnosti,
5. Izbor najboljeg mogućeg postupka za rešavanje konkretnog problema,
6. Realizacija prihvaćenog pristupa i postupka u skladu sa planom koji su sastavili sestra i pacijent zajedno i
7. Evaluacija efikasnosti odabranih intervencija i drugih postupaka gde se sagledava stepen postignutog cilja

8. Primena medikamentozne terapije

Tačni odgovori: 1- 7

Čime se bavi sestrinski informacioni sistem?(označiti pet tačnih odgovora):

1. Identifikacijom,
  2. Skupljanjem,
  3. Pretraživanjem,
  4. Obradom,
  5. Upravljanjem podacima i informacijama sa ciljem da podrže sestrinsku praksu, dokumentaciju, obrazovanje, edukaciju, istraživanja i širenje sestrinskih saznanja
- Tačni odgovori: 1 - 5

Koji su specifični ciljevi u sestrinskom informacionom sistemu?(označiti šest tačnih odgovora):

1. Razvoj sestrinskog rečnika,
  2. Osnivanje kliničke baze podataka,
  3. Razvijanje informatičkog sistema koji će podržati mere za negu pacijenata,
  4. Razvijanje sistema za podršku u odlučivanju, zasnovanom na brizi za pacijente,
  5. Razvijanje sestrinskih radnih stanica informacionog sistema povezanih sa integrisanim informacionim sistemom,
  6. Razvijanje metodologija koje vrše evaluaciju uticaja informacionog sistema na razvoj zdravstvene nege i brige o pacijentu – korisniku,
  7. Poboljšanje medicinske dokumentacije i
  8. Bolje sagledavanje vodećih simptoma mentalnog poremećaja
- Tačni odgovori: 1 – 6

Kakava istraživanja omogućuje savremeni informacioni sistemim i sestrinski menadžment danas?(označiti šest tačnih odgovora):

1. Rad medicinskih sestara – tehničara treba da bude baziran na istraživačkim rezultatima.
  2. Sestra - tehničar treba da drži korak sa najnovijim literaturnim podacima iz oblasti istraživanja.
  3. Medicinska sestra – tehničar treba da prihvati procene i inovacije do kojih se došlo sistematskim
  4. Istraživanjima i podeli svoja klinička iskustva i istraživačke rezultate sa svojim kolegama.
  5. Mora biti sklona istraživačkom radu i pružanju podrške svojim kolegama.
  6. Sprovođenje istraživanja je osnova za razvoj sestrinske prakse, a podrazumeva: identifikaciju kliničkih problema; predlaganje vrsta studija; sakupljanje podataka i informacija; analiziranje podataka i informacija, donošenje zaključaka i predlog mera
  7. Bolja organizacija službi za mentalno zdravlje
- Tačni odgovori: 1- 6

Šta čini osnovu edukacija medicinskih sestara – tehničara u doмену informatike u skladu sa zahtevima SZO?(označiti dvanest tačnih odgovora):

1. Selekciju informacija za procenu i planiranje,
  2. Sporovođenje i evaluaciju zdravstvene nege,
  3. Primenu rezultata istraživanja značajnih za sestrinsku praksu,
  4. Samostalnost u rešavanju problema vezanih za zdravstvenu negu, učestovanje u organizaciji i razvoju zdravstvene nege,
  5. Učestovanje u obučavanju i praćenju drugih,
  6. Vrednovanje sopstvenih dostignuća u radu,
  7. Aktivno učestovanje u efikasnom, efektivnom i multidisciplinarnom timu,
  8. Saradnju sa svim institucijama i pojedincima koji doprinose boljitku pojedinaca, porodica i zajednice,
  9. Razumevanje važnosti etike u zdravstvenoj nezi i sestrinskoj profesiji, uticaj na sestrinsku praksu,
  10. Primenu važećih zakonskih propisa u sprovođenju zdravstvene nege,
  11. Praćenje promena koje utiču na sprovođenje zdravstvene nege i
  12. Procenjivanje važnosti promena koje utiču na sestrinsku praksu.
- Tačni odgovori: 1 – 12

A) OSNOVNI PRINCIPI PRVOG INTERVJUA

22. *Koji su osnovni principi Prvog kontakta sa pacijentom, tj.prvog intervjua?(označiti tri tačna odgovora):*

1. Jedna osoba pati, traži pomoć
2. Atmosfera poverenja i otvorenost

3. Postojanje neizvesnost kod sestre i drugih zdravstvenih radnika
  4. Primena psihologije interpersonalnih odnosa
  5. Razumevanje psihodinamike
  6. Senzitivnost i empatski kapacitet intervjuera
- Tačni odgovori: 2, 4, 5, 6

23. Koji faktori utiču na Prvi intervju? (označiti tri tačna odgovora)

1. Priroda pacijentovnih simptoma,
  2. Tehnički uslovi gde se prvi kontakt, intervju održava
  3. Retorički stil i teorijska orijentacija intervjuera
  4. Step neutralnosti intervjuera
- Tačni odgovori: 2, 3, i 4

24. Koje su glavne uloge terapeuta u prvom intervjuu? (označiti četiri tačna odgovora):

1. Razuveravanje, razumevanje i empatija
  2. Sugestija i ograničeni setting-uslovi u kojima se održava intervju
  3. Podržavanje pacijentovog samopoštovanja
  4. Interpretacije
  5. Sposobnost uspostavljanja samopoštovanja pacijenta
- Tačni odgovori: 1, 3, 4 i 5

25. Koji su praktični faktori i saržaji u prvom intervjuu? (označiti tri tačna odgovora)

1. Faktor vremena
  2. Faktori okruženja
  3. Beleženje razgovora
  4. Proces klasifikacije i organizovanje vremena za trajanje intervju
  5. Ličnost pacijenta (transfer, kontratransfer, otpor, ličnost terapeuta)
- Tačni odgovori: 2, 4 i 5

26. Faktori koji prethode prvom intervjuu i koje su faze intervju? (označiti dva tačna odgovora):

1. Pacijentova očekivanja
  2. Očekivanja terapeuta
  3. Početna faza (upoznavanje sa pacijentom, razvoj intervju - razuveravanje pacijenta, zainteresovanost sestre, poverenje, stid i uzdržanost i skrivena osećanja pacijenta)
- Tačni odgovori: 1, 3

27. Šta čini srednju, najvažniju fazu prvog intervju? (označiti tri tačna odgovora):

1. Prekinuti prenos, odnosno uzimanje podataka o prošlosti pacijenta posle upoznavanja sa glavnim tegobama
  2. Ličnost pacijenta
  3. Ispitivanje prošlosti i potreba za razumevanjem
  4. Stimulisanje radnoznalosti pacijenta i navođenje pacijentovih reči
  5. Pitanja sa otvorenim krajem
  6. Teme osećanja i rad na pacijentovoj anksioznosti
- Tačni odgovori: 1, 4, 5 i 6

28. Koji su preduslovi za naknadni intervju i intervju sa srodnicima pacijenta? (označiti tri tačna odgovora):

1. Potreba za najmanje dva uzastopna sastanka u razmaku od nekoliko dana
  2. Osnovna pravila za razgovor sa srodnicima pacijenta
  3. Sastanak nasamo sa roditeljima, srodnicima pacijenta
  4. Vraćanje poverenja pacijenta
  5. Traženje dozvole od pacijenta za sastanak sa srodnicima
- Tačni odgovori: 2, 3 i 4

29. Koji faktori određuje opservaciju i posmatranje pacijenta? (označiti tri tačna odgovora):

1. Primarno zapažanje o izgledu pacijenta
2. Pokreti i ponašanje pacijenta
3. Izraz lica, getovi i mimika pacijenta
4. Značaj mesta opservacije (bolesnička soba, ambulanta, intervencija)
5. Značaj primarnog globalnog zapažanja i usmeravanja pažnje
6. Održavanje sniženog praga za sve podatke koji dolaze od pacijenta

7. Važnost značajnijih detalja i donošenje preliminarnе ocene o pacijentu
Tačni odgovori: 1, 3 i 7

30. Kakva je važnost verbalne komunikacije između sestre i pacijenta? (označiti tri tačna odgovora):

1. Značaj jezika reči
  2. Značaj „jezika tela, meta jezika”
  3. Značaj drugih neverbalni poruka pacijenta
  4. Značaj perceptivnog odnosa između sestre i pacijenta
  5. Značaj telesne, psihičke, kognitivne i perceptivne pripremljenosti sestre za opservaciju pacijenta
- Tačni odgovori. 1, 3, 4

31. Kakav je optimalni kvalitet izraza lica sestre u opservaciji? (označiti tri tačna odgovora):

1. Angažovanost
  2. Toplina
  3. Umerena ritmičnost
  4. Jasno iskazivanje razumevanja
  5. Registrovanje prikladnog postupka
  6. Empatički doživljaj pacijenta i sopstvene topline
  7. Održavanje prikladnog stepena opreznosti uz razumevanje svih promena u ponašanju pacijenta
- Tačni odgovori: 1, 3, 6

32. Koji su problemi i smetnje u komunikaciji sestre i pacijenta? (označiti tri tačna odgovora):

1. Razrešavanje istovrenih različitih poruka u komunikaciji
  2. Dvosmislenost u kodiranju i razumevanju verbalnih i neverbalnih poruka
  3. Procenjivanje spremnosti pacijenta za izvršavanje terapijskih zadataka
  4. Da li pacijent čuje, razume sestru, da može da realizuje postavljeni zadatak
  5. Utvrđivanje načina komunikacije sa zdravim delom ličnosti pacijenta
- Tačni odgovori: 3, 4, 5

33. Koji su važni elementi bolesnog dela ličnosti za zdravstvenu negu? (označiti tri tačna odgovora):

1. Stepen regresije
  2. Dezorganizacija ličnosti
  3. Izmenjen doživljaj realnosti kod pacijenta
  4. Bolesni pokušaji preraspoređivanja i svaladavanja dezintegracije i regresije
- Tačni odgovori: 1, 3, 4

34. Koje su važnije varijable za procenu emocionalnog stanja pacijenta koje sestra koristi u procesu zdravstvene nege? (označiti tri tačna odgovora):

1. Da li pacijent gleda u oči tokom razgovora ?
  2. Da li je sagovornik suviše blizu kada saopštava teške i nelagodne intimne teme i pitanja?
  3. Da li je neka druga osoba u blizini
  4. Da li postoji zainteresovanost za sagovornika
  5. Kada se pacijent smatra «višim» od sagovornika
  6. Kada je niska potreba za pripadanjem
  7. Situacije zbunjenost, tuđe, postidečnosti, aubmisivnosti, defekt vizelne kontrole govora i dr
- Tačni odgovori: 1, 3, 4

35. Koji su najvažniji preduslovi za opservaciju i prvi intervju? (označiti tri tačna odgovora):

1. Prikladno rastojanje
  2. Naamerno gledanje u oči pacijenta, a ne spontano
  3. Umeće započinjanja razgovora
  4. Da razgovor tematski oblikuje i upotpuni
  5. Da vodi računa o paradoksu pacijenta da on može biti slobodniji u razgovoru nego npr. sa lekarom
  6. Treba znati usmeriti pacijenta šta može saopštiti sestri
- Tačni odgovori: 1, 3, 4

C) TIMSKI RAD U PSIHIJATRIJI

36. Koje su osnovne karakteristike tima? (označiti tri tačna odgovora):

1. Znanje više različitih stručnjaka se integriše u cilju boljeg razumevanja pacijenta
2. Svaki član tima treba da zna cilj tima

3. Važnost povezivanja podataka koji se dobiju u tim
4. Potrebno je da svaki član tima poznaje sve pacijente koji se nalaze na tretmanu i negi
Tačni odgovori: 1, 3, 4

37. Koje se razlike između psihijatrijskog tima i konzilijuma u medicini? (označiti dva tačna odgovora):

1. U radu tima može biti uključen veći broj stručnjaka
2. Hijerarhijske razlike ne bi smele da omataju bogastvo interakcija i komunikacija članova tima
3. Da li je potrebno održavati sastanke timova posle grupne terapije, pojedinih metoda tretmana, nege, intervencija
4. Koji je optimalni broj članova psihijatrijskog tima
Tačni odgovori: 2, 3

38. Koji su pokazatelji dobrog rada tima na psihijatrijskom odeljenju? (označiti tri tačna odgovora)

1. Posvećenost temama vezanim za interakcije na odeljenju
2. Sagledavanje života i funkcionisanja terapijske zajednice
3. Sagledavanje rehabilitacionog potencijala svakog pacijenta
4. Oblikovanje rehabilitacionog procesa i nege
5. Zauzimanje istog ili sličnog stava prema svim pacijentima
6. Ujednačavanje stavova i identifikovanje svakog člana sa timom
Tačni odgovori: 2, 4, 5

39. U čemu je suština vertikalne organizacije psihijatrijskog tima? (označiti tri tačna odgovora)

1. Da li ista grupa stručnjaka može da brine o pacijentu na svim nivoima lečenja (stacionar, dnevna bolnica, dispanzer, kućno lečenje)
2. Da li timovi mogu vertikalno obuhvatiti više različitih dijagnostičkih kategorija psihijatrijskih pacijenata (alkoholizam, bolesti zavisnosti, neurotski poremećaji, kompenzovane psihoze i dr)
3. Vertikalno formiranje timova omogućava formiranje različitih diferenciranih službi za mentalno zdravlje
4. Da li svaki profil stručnjaka u timu u njega unosi odnos prema svojoj struci i prema strukama drugih članova tima
Tačni odgovori: 1, 2, 4

40. Koje su karakteristike ličnog i profesionalnog identiteta članova tima? (označiti tri tačna odgovora)

1. Poverenje u druge članove tima i njihove struke
2. Sačuvana autonomija pojedinog člana tima
3. Inicijativa i spremnost fleksibilnog eksperimentisanja
4. Ličnim i profesionalnim ulogama svakog člana unutar tima
5. Poverenje i sigurnost u ličnu i profesionalnu aktivnost unutar tima uz spremnost saradnje sa ostalim članovima tima
6. Spremnost ulaganja otvorene i iskrene odnose sa ostalim članovima tima
Tačni odgovori: 1, 4, 5

41. Koje su dobre osobine vođe psihijatrijskog tima? (označiti tri tačna odgovora)

1. Sposobnost vođenja, procena trenutne situacije i sagledavanje zadataka tima
2. Da li vođa za druge članove tima predstavlja „jednog od nas“
3. Sposobnost da integriše odgovornost, efikasnost
4. Stručnjak sa odgovorajućom socijalnom moći
Tačni odgovori: 2, 3, 4

42. Koje su uloge sestre-tehničara u psihijatrijskom timu? (označiti četiri tačna odgovora)

1. Bogat izvor informacija o pacijentima
2. Stara se o sprovođenju određenog programa rehabilitacije
3. Obavlja zdravstvenu negu i patronažu u kućnom lečenju
4. Pобољшanje komunikacije sa pacijentima
5. Aktiviranje pacijenta u dijagnostičkom, terapijskom i rehabilitacionom procesu
6. Nosilac dobrog funkcionisanja terapijske zajednice
Tačni odgovori: 1, 3, 5, 6, 5

D) SOCIJALNO-PSIHIJATRIJSKO PRAĆENJE PACIJENATA U VANBOLNIČKIM USLOVIMA

43. Koji su ciljevi socijalno-psihijatrijskog praćenja pacijenta? (značiti tri tačna odgovora)

1. Prevencija recidiva
2. Prevencija hospitalizacije
3. Dоvršavanje započetog rehabilitacionog tretmana

4. Prevencija primarnih i sekundarnih nesposobnosti
  5. Prikupljanje dopunskih podataka o pacijentu, o njegovoj porodičnoj situaciji
  6. Određivanje moraliteta kod lečenih psihijatrijskih pacijenta
- Tačni odgovori: 1, 4, 5

44. Koji su obilici socijaln-psihijatrijskog praćenja pacijenta? (označiti tri tačna odgovora)

1. Povremene individualne kontrole
  2. Grupni sastanci
  3. Uključivanje u socioterapijski klub
  4. Grupni rad sa porodicom
  5. Uključivanje ključnih saradnika u produžni tretman, praćenje (patnera, roditelja, značajnih osoba i dr)
- Tačni odgovori: 3, 4, 5

45. Koje su vrste socijalno-psihijatrijskog praćenja? (označiti tri tačna odgovora)

1. Aktivno praćenje
  2. Pasivno praćenje
  3. Arhivsko praćenje
  4. Nadzor patronažne sestre i izabranog porodičnog lekar
- Tačni odgovori: 1, 2, 3

E) INDIVIDUALNA PSIHOTERAPIJA

46. Koji su najvažniji oblici psihosocijalnog tretmana kao oblika nege? (označiti četiri tačna odgovora):

1. Individualna (psiho)terapija
  2. Grupna (psiho)terapija
  3. Terapijska zajednica
  4. Terapija zaokupljenošću
  5. Socioterapijski klub
  6. Psihoanaliza
  7. Hipnoza
- Tačni odgovori: 2, 3, 4, 5

47. Koje metode i tehnike spadaju u neanalitičku (psiho)terapiju? (označiti četiri tačna odgovora):

1. Suportativna psihoterapija
  2. Autogeni tehing
  3. Ispovedanje i ventilacija
  4. Edukacija i savetovanje
  5. Vođenje, eksternalizacija problema
  6. Persuazija
  7. Terapija sredinom
- Tačni odgovori: 1, 3, 4, 6

Šta se ubraja u metode suportativne psihoterapije? (označiti jedanest tačnih odgovora):

1. Ispovedanje
  2. Ventilacija, edukacija ili savetovanje,
  3. Vođenje,
  4. Eksternalizacija problema,
  5. Sugestija,
  6. Pritisak
  7. Obuzdavanje,
  8. Persuazija,
  9. Terapija sredinom odnosno milje terapija,
  10. Posthipnotička sugestija i
  11. Suportativni terapeutski dodaci (fizikalni pregled kao psihoterapija, somatoterapija, hidroterapija, autogeni trening po Šulceu).
- Tačni odgovori: 1 - 11

Koji su glavni ciljevi suportativne (psihoterapije)? (označiti sedam tačnih odgovora):

1. Podsticanje najbolje moguće psihološke i socijalne adaptacije pacijenta
2. Obnavljanjem njegovih sposobnosti da se bori sa problemima i izazovima života;
3. Podsticanje njegovog samopoštovanja
4. Podržavanje poboljšanja kliničkog stanja kao prevenciju opšteg psihosocijalnog propadanja;
5. Pružanje podrške koja će doprineti najboljoj adaptaciji sopstvenih mogućnosti
6. Preneti izvor podrške ostaje zajedno na rođacima i prijateljima,
7. Prenošenje a najveće odgovornosti za staranje o samom sebi na samog pacijenta

Tačni odgovori 1 – 7

Koji segmenti u suportativnoj terapiji objašnjavaju interpersonalne odnose (specifične oblike ponašanja terapeuta i mogućnosti za edukaciju analizom terapijskih postupaka)? (označiti pet tačnih odgovora):

- 1—Uveravanje, potvrđivanje, tj. otklanjanje nesigurnosti i zabluda,
- 2—Objašnjenje koje je pretežno usmereno na poboljšanje uslova za borbu, rasvetljavanje prirode teškoća sa kojima se pacijent sreće,
- 3—Usmerenje, direktivnost, što se najlakše uočava kod davanja saveta,
- 4—Sugestija; koja predstavlja pojačani obrazac ubeđivanja sa nametanjem pozitivnih usmerenja i
- 5—Hrabrenje, prethodno uveravanje, objašnjavanje, usmeravanje i ubeđivanje
- 6—Intenzivno podučavanje i prpitivanje pacijenata

Tačni odgovori 1 - 5

Koje se sve metode antistresnog programa primenjuju kao vrsta relaksacije u suportativnoj terapiji? (označiti pet tačnih odgovora):

1. Automatska medicinska analiza, tj. kompjuterizovana elektrodermalna dijagnostika i terapija funkcionalnih stanja organizma,
2. Mikrotalasna rezonantna terapija,
3. Anti-stresna masaža,
4. Aerojonoterapija autogeni trening.
5. Programirani aktivni odmor, kontrola stresnih vežabanja disanja, mentalne redukcije, redukcije stresa i dr

Tačni odgovori: 1 – 5

48. *Šta čini emocionalni odnos u terapiji podrškom? (označiti dva tačna odgovora):*

1. Pacijent se nada i očekuje pojavu pozitivnih emocija
2. Stvara se pozitivno emocionalno osećanje
3. Pacijent shvata napore terapeuta ili kontroliše emocije što može dovesti do sumnje u namere sestree
4. Postizanje emocionalne bliskosti između sestree i pacijenta

Tačni odgovori: 1, 2

49. *Koje su indikacije za suportativnu terapiju? (označiti tri tačna odgovora):*

1. Blage neurotske reakcije
2. Akutne emocionalne krize
3. Aktuelni konflikti na poslu i u porodici
4. Hronične i teške neuroze

Tačni odgovori: 2, 3

50. *Koje je terapijske metode spadaju u sugestivnu (psihoterapiju)? (označiti četiri tačna odgovora):*

1. Larvirana sugestija
2. Persuazija uveravanje
3. Ventilacija
4. Terapija odnosom
5. Terapija uvidom
6. Metod savetovanja

Tačni odgovori: 1, 2, 3, 4

51. *Šta čini suštinu metoda savetovanja? (označiti tri tačna odgovora):*

1. Uspostavljanje određene emocionalne klime
2. Pomaganje pacijentu u individualnom sazrevanju
3. Pomoć pacijentu u oslobađanju potencijala ličnosti koji su blokirani
4. Pomoć klijentima koji imaju nesklad između onoga šta čine i onoga šta žele
5. Proceniti intelektualne i osećajne kapacitete pacijenta i da li pacijent može da se reorganizuje i promeni svoje obrasce,

Tačni odgovori: 1, 3, 4

52. Koliko ima faza u savetovanju? (označiti dva tačna odgovora):

1. Faza ostvarivanja tople emocionalne klime i otvorenosti prema problemu
2. Postignuće u ostvarivanju uvida
3. Treća faza završetak savetovanja, uslovljen potrebama pacijenta
4. Terapeut ume da oseti potrebe pacijenta, da mu bude blizak, da ga prihvati
5. Učenje pacijenta kako da izražava, prepoznaje i prihvata svoja prava pozitivna i negativna osećanja

Tačni odgovori: 1, 3

53. Šta čini teorijsku osnovu ciljane bihevior terapije? (označiti dva tačna odgovora):

1. Teorija učenja
2. Radna alijansa zahteva uključivanje opštih terapijskih potencijala i osmišljeno tumačenje ciljeva
3. Autentično učešće sestre u gratifikaciji pacijenta za svaki uspešan završetak

Tačni odgovori: 1, 3

B) GRUPNA (PSIHO)TERAPIJA

Na koje načine se karakteriše povezanost i koje su karakteristike u primarnim grupama? (označiti tačnih odgovora):

1. intimna povezanost
2. saradnja „lice u lice“
3. direktni lični kontakti
4. direktna psihosocijalna interakcija članova preko uzajamnih vidnih, slušnih i drugih percepcija, vokalne i facijalne mimike, pokreta, dodira.

Tačni odgovori: 1 – 4

54. Koje su osnovne karakteristike grupne terapije? (označiti tri tačna odgovora):

1. Učešće tri i više lica
2. Grupa se okuplja da bi njeni članovi uticali jedni na druge
3. Da se izrazi recipročan odnos između terapeuta i članova grupe
4. Kohezija i kvalitet komunikacija u grupi

Tačni odgovori: 1, 2, 3

55. Šta je važno za grupnu terapiju? (označiti dva tačna odgovora):

1. Kohezija grupe
2. Kvalitet komunikacija u grupi
3. Stvaranje mreže transfera u grupi
4. Spoljašnji okvir, matriks i seting grupe

Tačni odgovori: 1, 2

56. Koje su tendencije (smerovi) razvoja terapijske grupe? (označiti dva tačna odgovora):

1. Socioterapijski pravac, velika grupa ili terapijska zajednica
2. Nestrukturisana ili analitička velika grupa
3. Neformalne grupe susretanja, „encounter“ grupe
4. Zadruga psihijatrijskih pacijenta

Tačni odgovori: 1, 2

57. Koji su terapijski potencijali velike grupe? (označiti šest tačnih odgovora):

1. Pružanje mogućnosti uvida i socijalnog učenja
2. Bolja socijalizacija ličnosti
3. Teži povećanju diferenciranja među članovima grupe
4. Prioritet zajedničkih interesa nad potrebama impulsivnim potrebama pojedinaca
5. Potreba za promenom u odnosu na raniji način funkcionisanja
6. Prepoznavanje realnosti
7. Povećanje samopoštovanja

Tačni odgovori: 1, 2, 3, 5, 6, 7

58. Koji su mogući strahovi članova grupe? (označiti tri tačna odgovora):

1. Da se ne izgubi identitet članova u masi
2. Gubljenje kontrole nad sobom
3. Pretnje narcizmu pojedinih članova i strah da će biti izvrnut ruglu, podsmehu i sl.

4. Fantazije o velikoj grupi kod pojedinih članova

Tačni odgovori: 1, 2, 3

59. *Koje se vrste otpora javljaju u grupnoj terapiji? (označiti pet tačnih odgovora):*

1. Čutanje
2. Preterano pričanje
3. Kašnjenje ili izostajanje sa seanse
4. Stvaranje parova ili podgrupa
5. Alterirajuće seanse, tj. sastajanje grupe bez terapeuta
6. Opsesivno dolaženje u minut na terapiju

Tačni odgovori: 2, 3, 4, 5

60. *Koja su moguća zbivanja i relacije u grupnoj terapiji? (označiti dva tačna odgovora):*

1. Kontekst „ovde i sada”
2. Kontekst „tamo i nekada”
3. Prošlost grupe i svakog njenog člana posebno

Tačni odgovori: 1, 2

61. *Koje su bitne intervencije terapeuta u grupnoj terapiji? (označiti četiri tačna odgovora):*

1. Koja je glavna svrha i cilj intervencija?
2. Treba li uopšte intervenisati?
3. Ko treba da interveniše, član, terapeut ili svi?
4. Najbitnija intervencija je ono što je bitno ne oštećuje i što je opasnost za grupu

Tačni odgovori: 1, 2, 3, 4

62. *Koje se vrste intervencija primenjuju u velikoj grupi? (označiti šest tačnih odgovora):*

1. Interpretativne
2. Konfrontirajuće
3. Klarificirajuće
4. Postavljanje pitanja ili potvrđivanje
5. Traženje informacija
6. Stimulisanje pojedinog člana ili cele grupe
7. Princip „ovde i sada”

Tačni odgovori: 1, 2, 3, 4, 6, 7

63. *Koji su najvažniji grupni fenomeni? (označiti sedam tačnih odgovora):*

1. Fenomen povratne veze, feedback
2. Fenomen ogledala
3. Situacija „ovde i sada”
4. Fenomen kondenzatora
5. Rezonanca
6. Prevodjenje
7. Okupacija
8. Drugi fenomeni u grupi

Tačni odgovori: 1 – 7

D) SOCIOTERAPIJA

65. *Koje su prednosti socioterapije? (označiti tri tačna odgovora)*

1. Ubažavanje tradicionalnog medicinskog modela
2. Smanjene prenatrženosti uticaja psihoanalitičkog modela
3. Potpunije iskazivanje holističkog i humanističkog pristupa pacijentu
4. Uspostavljanje komunikacije sa zdravim delom ličnosti pacijenta
5. Uspostavljanje boljih odnosa između pacijenta i socijalne sredine

Tačni odgovori: 2, 3, 5 b, c, e

66. *Šta se podrazumeva pod pojmom savremene socioterapije? (označiti četiri tačna odgovora)*

1. Rehabilitaciona forma terapije
2. Terapijska zajednica
3. Okupaciona terapija
4. Terapija sredinom, „milje terapija”

5. Rekreativna terapija
  6. Terapija u drugim porodicama
  7. Zadruga psihijatrijskih pacijenta
- Tačni odgovori: 2, 3, 4, 5

67. Ko su osnivači terapijske zajednice? (označiti dva tačna odgovora):

1. Tomas Main
  2. Maxvell Jones
  3. Gerald Caplan
  4. Rappaport N
- Tačni odgovori: 1, 2

68. Koji su najvažniji konstitutivni elementi terapijske zajednice? (označiti pet tačnih odgovora):

1. Zaštita pacijentove individualnosti
  2. Tretiranje pacijenta ili klijenta kao osobe vredne poverenja
  3. Podsticanje adekvatnog ponašanja pacijenta, klijenta usluga službi za mentalno zdravlje i socijalno staranje
  4. Tretiranje pacijenta, klijenta, štićenika kao čoveka koji je u velikom stepenu sposoban za odgovornost i inicijativu
  5. Uključivanje svih pacijenta u programe svakodnevne aktivnosti
  6. Ko sve čini terapijsku zajednicu
- Tačni odgovori: 1, 2, 3, 4, 5

69. Koja su obeležja terapijske zajednice? (navesti četiri tačna odgovora):

1. Permisivnost, „ostati, biti svoj”
  2. Komunalizam, sticanje iskustva u zajedici
  3. Demokracija, svi članovi određuju politiku zajedice
  4. Konfrontacija, testiranje realnosti
  5. Tolerancija i razumevanje
- Tačni odgovori: 1, 2, 3, 5

70. Ko su nosioci terapijskog postupka u terapijskoj zajednici? (označiti četiri tačna odgovora):

1. Lekari
  2. Medicinske sestre-tehničari
  3. Ostali članovi stručnog tima
  4. Drugi personal
  5. Svi pacijenti
- Tačni odgovori: 1, 2, 3, 5

71. Koje su uloge medicinske sestre-tehničara u terapijskoj zajednici? (označiti tri tačna odgovora):

1. Autoritarna
  2. Socijalna
  3. Terapijska
  4. Praćenje emocionalnih reakcija pacijenta
  5. Podupiranje i ohrabivanje pacijenta, a ne davanje meritorinih interpretacija
- Tačni odgovori: 3, 4, 5

72. Koji su specifični kvaliteti savremene terapijske zajednice? (označiti pet tačnih odgovora):

1. Atachment (privrženost)
  2. Kontejniranje sadržaja
  3. Komunikacija
  4. Uključenost
  5. Odgovornost jednih članova zajedice za druge
  6. Sazrevanje sopstvenog selfa i osvešćenje njegovih kvaliteta i snaga
- Tačni odgovori: 1, 2, 3, 4, 5

73. Koje su faze razvoja terapijske zajednice? (označiti četiri tačna odgovora):

1. Primarna povezanost
  2. Materinska, roditeljska podrška
  3. Igra govora, doživljaj odvojenosti od drugih
  4. Pronalaženje svog mesta u grupi drugih osoba
- Tačni odgovori: 1 – 4

74. Šta čini terapijsku kulturu u terapijskoj zajednici?(označiti četiri tačna odgovora):

1. Pripadanje
  2. Sigurnost
  3. Otvorenost
  4. Životno učenje
  5. Ljubazno ophođenje
- Tačni odgovori: 1 – 4

75. Šta čini strukturu terapijske zajednice?(označiti četiri tačna odgovora):

1. Uključivanje, spajanje, odvajanje
  2. Podrška, pravila, granice
  3. Grupe, posetioci u tz
  4. Satanci zajedice, dnevni plan, struktura vremena
  5. Zapisnici sa sastanka saveta i terapijske zajednice
- Tačni odgovori: 1 – 4

76. Koji su socioterapijski efekti za pacijenta u terapijskoj zajednici?(označiti šest tačnih odgovora):

1. Resocijalizacija ili rehabilitacija, poboljšanje kvaliteta života
  2. Sticanje osećanja pripadnosti i prihvaćenosti
  3. Doživljaj zadovoljstava davanjem i činjenjem drugom
  4. Obogaćivanje iskustva
  5. Učenje veštine komunikacije imitacijom, i identifikacijom sa drugim članovima
  6. Razvijanje samokontrole i jačanje odgovornosti za sopstevno verbalno i neverbalno ponašanje
  7. Sticanje novih kvalifikacija za novi posao
- Tačni odgovori: 1 – 6

77. Koji su uspešni socijalni modeli lečenja koje koristi medicinska sestra—tehničar?(označiti tri tačna odgovora):

1. Poznavanje grupnih dinamizma
  2. Poznavanje interakcija
  3. Sticanje i učenje svakodnevnne komunikacije sa pacijentima
  4. Zapažanje reakcija drugog, poznavanje neverbalne komunikacije i načina govora
- Tačni odgovori: 2, 3, 4

78. Koje su važnije forme rada u funkcionisanju terapijske zajednice? (označiti tri tačna odgovora):

1. Svakodnevn, kratki jutranji sastanci
  2. Savet terapijske zajedice
  3. Veliki sastanci terapijske zajednice na kojima se rešavaju sva bitna pitanja
  4. Edukativni sastanci osoblja (tzv. „postmortem sastanci”)
- Tačni odgovori: 2, 3, 4

79. Koji su ostali oblici socioterapije sem terapijske zajednice i velike grupe? (označiti tri tačna odgovora):

1. Porodična terapija, socioterapija u porodičnoj sredini
  2. Društvena sredina kao oblik socioterapijske mikrosredine, tz„network” terapija
  3. Socioterapijski klub
  4. Lečenje u drugim porodicama
  5. Zadruga psihijatrijskih pacijenta
- Tačni odgovori: 1, 3, 4

E) OKUPACIONA I RADA TERAPIJA

64. Koje metode spadaju u terapiju zaokupljenošću?(označiti četiri tačna odgovora)

1. Okupaciona terapija
  2. Radna terapija
  3. Rekreativna terapija
  4. Muzikoterapija
  5. Sportske i kulturno-zabavne aktivnosti
- Tačni odgovori: 1, 3, 4, 5

Koji su kriterijumi za izbor tehnike u okupacionoj terapiji?(označiti četiri tačna odgovora):

1. Stanje pacijenta (npr. pacijenti u akutnoj fazi bolesti)

2. Vrsta oboljenja
  3. Interesovanje pacijenta,
  4. Premorbidno stanje pacijenta, njegova starost, pol
  5. Mogućnosti ustanov
  4. Dostupnost materijala i odgovarajuće literature
- Tačni odgovori: 1- 4

Šta spada u rekreativne aktivnosti? (označiti pet tačnih odgovora):

1. Sportske aktivnosti,
  2. Zabavne i druge aktivnosti,
  3. Muzikoterapija.
  4. Zabavne i
  5. Druge aktivnosti,
- Tačni odgovori: 1- 5

Našta se pacijent podstiče rekreativnim aktivnostima? (označiti tačnih odgovora):

1. Podstiče na aktivnost i komunikaciju,
  3. Druženje,
  4. Povećava osećaj pripadnosti,
  5. Odgovornosti u grupi.
  6. Povećana aktivnost i koordinacija pokreta
  7. Smanjenje psihičke i fizičke napetosti i
  8. Bolja integracija ličnosti.
- Tačni odgovori: 1- 8

Koji pozitivni efekti muzikoterapije u socioterapiji? (označiti tačnih odgovora):

1. Pozitivni efekti muzičkog sadržaja (harmonija, melodija, ritam i dr)
  2. Integrisana celina delovanja na pacijenta.
  3. Buđenje zajedničkih impulsa melodije i ritma stvara zajednički, grupni osećaj.
  4. Blagotvoran uticaj melodijom i ritmom na evokaciju emocionalno naglašanih doživljaja
  5. Stimulacija agresivno obojenih impulsa,
  6. Podsticanje muzičke participacije svih članova grupe.
  7. Harmonizacija odnosa u grupi,
  8. Stvaranje jednog specifičnog duha zajedništva, duha uzajamne pripadnosti.
  9. Učenje novih muzičkih sadržaja
- Tačni odgovori: 1 – 8

Koji su pozitivni efekti slikanja, odnosno likovne produkcije u socioterapijskim aktivnostima? (označiti osam tačnih odgovora):

1. Poboljšava vizuelnu ekspresiju potisnutih konflikata,
  2. Svojevrsan oblik komunikacije pacijenta sa okolinom.
  3. Izražavanje nesvesne konflikte, koje ne mogu da se verbalizuju,
  4. Zadovoljenje potrebe pacijenata za vežabanjem i isticanjem,
  5. Pomaže socijalnu integraciju.
  6. Slika je most terapijskih komunikacija pacijenta, ponekad katalizator,
  7. Stvara se široko polje grupnih projekcija, koje imaju dijagnostičku i terapijsku vrednost.
  8. Bogate, plastične i kvalitetne likovne produkcije dobar su prognostički znak uslaka bolesnika u fazu zadovoljavajuće remisije
  9. Pristojna zarada od urađenih slika
- Tačni odgovori: 1- 8

F) DRUGI SPECIFIČNI OBLICI LEČENJA PSIHIJATRIJSKIH PACIJENATA

Koji lekovi spadaju u grupi konvencionalnih psihofarmaka? (označiti šest tačnih odgovora):

1. neuroleptici (antipsihotici),
2. anksiolitici, hipnotici,
3. antidepresivi,
4. psihostimulansi,
5. stabilizatori raspoloženja,
6. regulatori apetita (anoreksici, stimulatori apetita) i drugi.
7. Antiepileptici

Tačni odgovori: 1 - 6

Koji se lekovi ubrajaju u alternativne psihofarmake? (označiti sedam tačnih odgovora):

1. hormoni,
2. vitamini,
3. antiepileptici (karbamazepin, klonazepam, Na-valproat i dr.),
4. antihipertenzivi i antiaritmici
5. bronhodilatatori,
6. antituberkulostatici,
7. prekursori neurotransmitera

Tačni odgovori: 1 – 6

Koje su najčešće neželjene reakcije psihofarmakoterapije? (označiti pet tačnih odgovora):

- 1 Psihičke nuspojave: agitacija, medikamentozni delirijum, depresivni pomak i kvantitativni poremećaji svesti;
- 2 Neurološke neželjene reakcije — distonične reakcije, neuroleptički parkinsonizam, akatizija, akinezija, tardivna (kasna) diskinezija, maligni neuroleptički sindrom, vegetativne nuspojave, epiloptogeni efekti;
- 3 Kardiovaskularne nuspojave: ortostatska hipotenzija, kardiotoksičnost sa izraženim promenama u EKG-
- 4 Gastrointestinalne smetnje: tranzitorni porast hepatičkih enzima, holestatsku žuticu i opstipaciju;
- 5 Ostale sistemske neželjene reakcije su vezane za: urogenitalni, endokrini, dermatološki, oftalmološki i hematološki sistem.
6. Pojava akutnog psihoencefalitisa

Tačni odgovori. 1 – 5

PREVENCIJA PSIHIJATRIJSKIH POREMEĆAJA

U čemu se sastoje načela prevencije mentalnih poremećaja i poremećaja ponašanja i unapređenje mentalnog zdravlja? (označiti sedam tačnih odgovora):

1. Da zaštiti, podrži i održi emocionalnu i socijalnu dobrobit,
2. Da se iskazuje puno poštovanje prema kulturi, jednakosti, socijalnoj pravdi i ličnom dostojanstvu,
3. Vođenju računa o socijalnim i ekonomskim faktorima i akcijama za zaštitu ljudskih prava,
4. Da se odnosi na sve akcije koje imaju specifičan cilj da pojačaju pozitivno mentalno zdravlje,
5. Da omoguće osobama da povećaju kontrolu nad sopstvenim životom,
6. Da poboljšaju mentalno zdravlje razvojem ličnih veština i otpornosti,
7. Stvaranjem podržavajuće okoline i osnaženjem ljudi i društvene zajednice i
8. Vođenje računa o uzimanju terapije

Tačni odgovori: 1 – 7

Koji je cilj opštih ili nespecifičnih mera primarne prevencije mentalnih poremećaja? (označiti tri tačna odgovora):

1. Jačanje otpornosti prema delovanju štetnih činilaca, koji se ne mogu uvek izbeći,
2. prevencije onih psihijatrijskih poremećaja čija je etiologija dobro poznata,
3. Detaljno proučavanje brojnih činilaca koji utiču na mentalno zdravlje i
4. Utvrđivanje precizne psihijatrijske i sestrinske dijagnoze.

Tačni odgovori: 1 – 3

Šta čini Opšte (nespecifične) mere primarne prevencije? (označiti četiri tačna odgovora):

1. Obezbeđivanje uslova za normalan rast i razvoj,
2. Borbu za zdravu okolinu,
3. Zdravije uslove i stilove življenja,
4. Pomoć u stresnim i kriznim situacijama i
5. Dobra i pravilna ishrana.

Tačni odgovori: 1 – 4

Šta uključuje borba za zdravu okolinu i zdrave uslove življenja? (označiti šest tačnih odgovora):

1. Ubalažavanje negativnih efekata industrijalizacije i urbanizacije,
2. Smanjeno izlaganje ljude pojačanim adaptacionim naporima, stresnim i kriznim situacijama,
3. Jačanje oslabljenih ili prekinutih tradicionalnih socijalnih mreža koje su ljudima u krizi važna podrška,
4. Jačanje tradicionalnih veza u porodici, užem socijalnom okruženju i drugih oblika tradicionalnog udruživanja ljudi,
5. Ispoljavanje veće solidarnosti i pružanje međusobne podrške ugroženim osobama i
6. Jačanje međuljudskih kontakata i emocionalnih veza u njima sa ciljem da se smanji vulnerabilnost

Tačni odgovori: 1 - 6

U čemu se satoji suzbijanje štetnih i razvoj zdravih stilova života? (označiti šest tačnih odgovora):

1. Brojne zloupotrebu psihoaktivnih supstanci (PAS) sa brojnim posledicama,
2. Različita hazardska ponašanja koja mogu da vode ka ozbiljnoj agresiji,
3. Rizična seksualna ponašanja sa HIV infekcijama,
4. Povećana stopa saobraćajnog traumatizma,
5. Neadekvatno korišćenje slobodnog vremena i
6. Loše korišćenje odmora

Tačni odgovori: 1- 6

Koje su utvrđene važnije specifične mere primarne prevencije mentalnih poremećaja? (označiti osam tačnih odgovora):

1. Dosadašnja istraživanja i saznanja u prevenciji različitih oblika mentalne retardacij,
2. Veliki napredak učinjen je i za grupu "organskih", simptomatskih psihoza ili "psihoorganskih sindroma",
3. Bolje je razjašnjeno delovanju bioloških, psiholoških i socijalnih činilaca,
4. Ispitivanjem genograma (porodičnih stabala) i blizanaca utvrđen je značaj nasledne predispozicije,
5. Sagledane su brojne biohemijske promene koje su u osnovi ovih poremećaja,
6. Psihičke promene kao posledica različitih metaboličkih, endokrinih, traumatskih i heredodegenerativnih promena
7. Istraživanje štetnih psiholoških i socijalnih činilaca u interakciji sa određenom predispozicijom,
8. Složene interakcije unutrašnjih, endogenih i spoljnih faktora i
9. Nezdrava ishrana i loša higijena

Tačni odgovori: 1 – 8

Koji su važniji preduslovi za planiranje mera sekundarne prevencije? (označitedam tačnih odgovora):

1. Rano otkrivanje, dijagnostika i lečenje koje se zasniva na dostignućima psihijatrije i medicine u celini,
2. Primarna zdravstvena zaštita i psihijatrijske službe treba tesno da se povežu sa drugim zdravstvenim službama,
3. Zdravstvene i druge službe, pojedinci i zajednica u celini treba da nauče da prepoznaju psihičke poremećaje,
4. Edukacija zdravstvenih stručnjaka i stručnjaka drugih profila i
5. Timskim radom utvrđuje se terapijski plan kao i način sprovođenja tretmana za svakog pacijenta posebno.
6. Izbor odgovarajućeg lečenja koji zavisi od prirode mentalnog poremećaja, ali i od mnogih drugih okolnosti
7. Zdravstveno prosvetavanje populacije mora biti pažljivo planirano.

Tačni odgovori: 1 – 5

Koji su ciljevi tercijarne prevencije — rehabilitacije pacijenata? (označitedam tačnih odgovora):

1. Da se uklone ili bar ublaže posledice bolesti,
2. Da se ponovo uspostave izgubljene premorbidne sposobnosti i kada za to postoje uslovi razviju nove,
3. Tercijarnu prevenciju smatramo isključivo rehabilitacijom i poboljšanjem kvaliteta života u krajnjem cilju,
4. Rehabilitacija je postizanje maksimalnog ponovnog funkcionalnog osposobljavanja hendikepirane ličnosti zbog bolesti,
5. Smanjenje defekata nastalih zbog bolesti ili poremećaja na širokom socijalnom planu,
6. Da se već tokom akutne faze bolesti ili njene nove egzacerbacije, recidiva interveniše da bi rezidualni efekat bio što manji,
7. Da rehabilitacionim postupcima omogućimo da pacijent što potpunije i „bez ostatka“ bude prihvaćen u porodičnom okruženju i u socijalnom humanom prostoru i
8. Da se blagovremeno tretiraju akutni znaci poremećaja

Tačni odgovori: 1 - 7

Koje je parametre SZO uključila u kvalitet života? (označiti osam tačnih odgovora):

1. Opšti nivo fizičke samostalnosti,
2. Oblasti psihosocijalnih relacija i interakcija,
3. Kvalitet socijalnog okruženja i oblasti duhovnosti,
4. Obavezno i zadovoljstvo lečenjem,
5. Osnovni kvaliteti života su pre svega: fizičko stanje, socijalno funkcionisanje pacijenta, njegov mentalni status, težina simptoma i dužina njihovog trajanja,
6. Lična percepcija zdravlja i njegovih komponenti,
7. Broj godina očekivanog života i
8. Pokazatelji obaveznog ekonomskog stanja pacijenata, (kupovna moć, društveni prihodi po članu domaćinstva, stepen obrazovanja).

Tačni odgovori: 1 - 8

Koji su osnovni kvaliteti života?(označitisadamtlačanih odgovora):

1. Fizičko stanje,
  2. Socijalno funkcionisanje pacijenta,
  3. Njegov mentalni status,
  4. Težina simptoma i dužina njihovog trajanja,
  5. Lična percepcija zdravlja i njegovih komponenti,
  6. Broj godina očekivanog života,
  7. Pokazatelji obaveznog ekonomskog stanja pacijenata i (kupovna moć, društveni prihodi po članu domaćinstva, stepen obrazovanja).
- Tačni odgovori: 1 – 7

Koji su važniji elementi subjektivne percepcije kvaliteta života?(označiti tačnih odgovora):

1. Lično zadovoljstvo u centru procene mentalnog i fizičkog zdravlja,
  2. Opšti nivo fizičke samostalnosti,
  3. Oblasti psihosocijalnih relacija i interakcija,
  4. Kvalitet socijalnog okruženja i oblasti duhovnosti,
  5. Zadovoljstvo lečenjem.
- Tačni odgovori: 1 – 5

Koji su važniji principi rehabilitacije u oblasti psihijatrije?(označiti četiri tačna odgovora):

1. Princip partnerstva - predstavlja primenu mera koje omogućavaju stvaranje alijanse pacijenata i lekara,
  2. Princip raznovrsnosti – primena što većeg broja raznih metoda u svim sferama života;
  3. Jedinstvo primene psihosocijalnih i bioloških metoda,
  4. Princip stupnjevitosti i
  5. Što pre vraćanje u profesionalnu aktivnost
- Tačni odgovori: 1 – 4

Koji su važniji aspekti psihosocijalnih posledica mentalnih poremećaja?(označiti sedam tačnih odgovora):

1. Uticaj specifičnih psihijatrijskih poremećaja na pojedinca, porodicu,
  2. Pogoršanje širih ekonomskih posledica po pojedinca i društvenu zajednicu,
  3. Pogoršanje, onesposobljenost sa značajnim stepenom hendikepiranosti,
  4. Negativan efekat psihijatrijskog poremećaja na uslove života,
  5. Izvor brojnih stresova,
  6. Kod porodice posledice se odnose na celu porodicu, na dete, roditelje, bračnog partnera.
  7. Ekonomski značaj se odnosi na porast troškova i cenu koštanja i koristi kod lečenja, sudsko-psihijatrijskih i drugih problema i
  8. Samanjenje bruto nacionalnog proizvoda
- Tačni odgovori: 1 – 7

Koje parametre u svojoj klasifikaciji invaliditeta koristi SZO za procenu stepena invaliditeta kod mentalnih poremećaja?(označiti šest tačnih odgovora):

1. Promene ponašanja,
  2. Komunikacija, spretnost u celini,
  3. Lična nega,
  4. Kvalitet lokomotorike
  5. Vrsta poremećaja i
  6. Životna dob:
  7. Nemogućnost obavljanja svakodnevnih obaveza
- Tačni odgovori: 1- 6

Koje vrste invaliditeta srećemo u odnosu na životnu dob i neke najčešće poremećaji?(označiti četiri tačna odgovora):

1. *Kod starije osobe sa demencijom* invaliditet pre manifestovati u ponašanju u smislu samosvesnosti, orijentacije, lične sigurnosti, posla i načina ponašanja unutar porodice;
  2. *Disfazični i pacijenati* sa kognitivnim poremećajima doći će poremećaja komunikacija, zanemarivanja lične higijene;
  3. *Pacijenta sa izraženom depresijom* postoji tendencija da manje komunicira, manje obraća pažnju na druge, smanjen je interes za ličnu higijenu i nije u stanju da rešava neke socijalne situacije.
  4. *Osobe sa agorafobijom* imaju uglavnom socijalni invaliditet.
- Tačni odgovori: 1 – 4

Koje promene srećemo u promenama u socijalnim uslovima i načinu života psihijatrijskih pacijenata?(označiti šest tačnih odgovora):

1. Veoma je mali broj koji žive sami,
2. Kombinacija bioloških i socijalnih hendikepa toliko je onesposobljavajuća da je veliki broj takvih osoba smešten u socijalne ustanove već u ranom periodu njihovog poremećaja,
3. Velika izolacija nije najizraženija samo kod najtežih psihijatrijskih poremećaja,
4. Uočeni blaži oblici izolacije prisutni su i kod osoba sa afektivnim i neurotskim poremećajima redukovani društveni kontakti,
5. Manje socijalne interakcije od zdravih i
6. Starije osoba sa ozbiljnom psihijatrijskom invalidnošću još žive u porodičnoj sredini, sa brojnim nepovoljnim implikacijama ove činjenice na takve porodice.

Tačni odgovori: 1 – 6

S čime je povezna i šta doprinosi povećanom riziku psihijatrijskog poremećaja za decu bolesnih roditelja?(označiti sedam tačnih odgovora):

1. Genetska transmisija,
2. Putem bioloških i fizičkih efekata na fetus i
3. Genetski efekti nisu specifični.
4. Povećanje stope psihijatrijskih poremećaja kod dece su nađene kod roditelja koji boluju od schizofrenije, depresije, alkoholizma, sa poremećajima ponašanja, ali morbiditet je heterogen.
5. Kod korisnika droga (opijuma na pr.) poznato je da su deca pod rizikom od psihijatrijskih poremećaja.
6. Ponekad je to više posledica lošeg funkcionisanja majke, a manje direktnog delovanja droge.
7. Porodična sredina ima takođe veoma značajan uticaj na detetovo mentalno zdravlje.

Tačni odgovori: 1 – 7

Koje su individualne razlike u reakcijama dece čiji roditelji boluju od mentalnog poremećaja i koji su mogući protektivni faktori?(označiti deset tačnih odgovora):

1. Različit je varijabilnost u reakcijama dece koja imaju jednog bolesnog roditelja.
2. Manje od jedne polovine njih razvijaju neki mentalni poremećaj.
3. Karakteristike i kontekst roditeljeve bolesti igraju značajnu ulogu u određivanju morbiditeta kod dece.
3. Osobine deteta. Dečaci imaju povećanu vulnerabilnost iz razloga koji još uvek nisu poznati. Poznato je da roditelji lakše stupaju u konflikt pred svojim sinovima nego kćerkama.
4. Dečaci imaju tendenciju da na sukobe reaguju agresivnijim ponašanjem,
5. Devojčice emocionalnim stresom.
6. Isto tako veći je stepen upućene kritike dečacima, što još više komplikuje teškoće s kojima se oni suočavaju.
7. Razlike u temperamentu kod oba pola su svakako važne determinante morbiditeta kod dece.
8. Zaštitni, protektivni faktori su pre svega dobar odnos sa jednim i/ili oba roditelja pre bolesti roditelja, postojanje emocionalne podrške zdravog roditelja, najboljeg prijatelja, jako samopoštovanje kod deteta i postojanje niza sposobnosti za rešavanje problema.
9. Kada je u pitanju rad sa mentalno bolesnim roditeljima, važno je obratiti pažnju na reakcije dece i to radije nego na priče roditelja ili drugih osoba.
10. Obratiti pažnju na interakciju roditelj-dete, da bi se bolje sagledalo kako je dete reagovalo i kako su na to reagovali sami roditelji.

Tačni odgovori: 1 - 10

Koje su najčešće psihosocijalne posledice schizofrenije, schizotipskih poremećaja i poremećaja sa sumanutošću?(označiti sedam tačnih odgovora):

1. Ozbiljnih posledica u vidu tzv. demencije prekoks, odnosno shizofrene demencije,
2. Velike su promene u patoplastici velikog broja shizofrenih psihijatrijskih poremećaja. Sve je manji broj katatonih i drugih oblika poremećaja u korist velikog broja poremećaja sa dominacijom sumanutih, odnosno paranoidnih formi,
3. Po svojoj tipičnoj formi schizofrenija se sastoji u postepenoj, stalnoj derterioraciji celokupne ličnosti bolesnika,
4. Shizofreno "polaganje oružja" pošto životni izazovi izgledaju i suviše opasnim za bolesnika,
5. Shizofrenija je završna posledica akumulacije pogrešnih navika reaganja,
6. Sve više pacijenata sa elementima atimohormičnog sindroma i/ili drugih ozbiljnih socijalnih posledica, koji su primarniji uzrok za analizarni tip tretmana nego izražena subakutna i hronična psihopatologija
7. I danas schizofreni bolesnici zauzimaju oko 50% svih psihijatrijskih postelja u ovim ustanovama.

Tačni odgovori: 1 - 7

Koje su najčešće posledice afektivnih poremećaja?(označitidevet tačnih odgovora):

1. Relativno visok rizik od suicida i/ili pokušaja samoubistva,
  2. Gubitak socijalnih i interpersonalnih sposobnosti kod pacijenata,
  3. Velika učestalost emocionalnih, kognitivnih i vegetativnih poremećaja kao posledica različitih oblika depresivnih poremećaja,
  4. Veliki procenat obolelih sa smanjenim individualnim radnim kapacitetom,
  5. Pojave tzv. postdepresivnog poremećaja ličnosti,
  6. Potenciranje paranoidne simptomatologije,
  7. Zloupotrebe i abuzusa alkohola i/ili drugih psihoaktivnih supstanci,
  8. Veće prevalencije drugih somatskih poremećaja i
  9. Veća korelacija i međusobna uzročno-posledična povezanost između depresija i respiratornih infekcija posebno u oblasti gornjih disajnih puteva.
- Tačni odgovori: 1 – 9

ETIČKI ASPEKTI ZDRAVSTVENE NEGE

80. *Koji su negativni etički aspekti psihijatrije?(označiti četiri tačna odgovora):*

1. Dehumanizacija i alijenacija
  2. Stigmatizacija
  3. Strah od etiketiranja
  4. Diskriminacija
  5. Narušavanje osnovnih ljudskih prava
  6. Narušavanje dostojanstva pacijenta
- Tačni odgovori: 1, 2, 3, 4

81. *Koje su aktuelne etičke dileme u psihijatrijidananas?(označiti tri tačna odgovora):*

1. Eutazazija
  2. Medicinska tajna
  3. Eksperimenti u medicini
  4. Etički problemi zdravstvenih ustanova
  5. Greške u struci
  6. Krivična odgovornost zdravstvenih radnika i saradnika
- Tačni odgovori: 2, 4, 5

82. *Koje su važnije druge etičke dileme u kliničkoj psihijatriji?(označiti dva tačna odgovora):*

1. Etički problemi u privatnoj medicinskoj i državnoj praksi
  2. Etički problemi u alternrativnoj medicini
  3. Angažovanje volontera, nedvasinih i humanitarnih organizacija
  4. Redefinisanje moralnog lika zdravstvenog radnika i saradnika
- Tačni odgovori: 2, 3

83. *Koji su znaci porasta inteeresovanja za etičke aspekte psihijatrijske profesijedananas?(označiti pet tačnih odgovora):*

1. Sve veći tehnološki napredak u oblasti svih grana medicine
  2. Veća osnovna ravnopravnost u društvu
  3. Sve izraženiji pluralizam u modernim društvima
  4. Sve veće uvažavanje autonomije pacijenta
  5. Promena odnosa terapeut-pacijent
  6. Lakše prepoznavanje i prevencija svih oblika zlostavljanja i tortura
- Tačni odgovori: 1, 2, 3, 4, 5, 6

84. *Koji su važniji rizici psihijatrijske profesije danas?(označiti tri tačna odgovora):*

1. Rad u nemedicinskim službama
  2. Poslovi u zatvorima i vojnim ustanovama
  3. Profesionalna izolacija i traženje nemedicinskih usluga (učesće u prinudnoj istrazi, lečenje pacijenta bez njegovog pristanka)
  4. Sukob sa profesionalnim etičkim kodeksom kod specifičnih situacija u uslovima veštačenja
  5. Nedostatak jasnih smernica za posebne situacije(davanje ekspertize pravosudnim organima)
- Tačni odgovori: 2, 3, 5

85. *Koje se potrebe koriste za definisanje posebnih upustava koje se odnose na specifične situacije u psihijatriji?*

(označiti tri tačna odgovora):

1. Eutanazija
  2. Torture
  3. Smrtna kazna
  4. Zbor pola deteta i transplatacija organa
  5. Različite političke zloupotrebe
  6. Uvažavanje svih međunarodnih satandarda kod postavljanja psihijatrijske i sestrinske dijagnoze
- Tačni odgovori: 2, 4, 5

86. Koji su važniji ciljevi edukacije iz oblasti etike u psihijatriji? (označiti šest tačnih odgovora):

1. Prepoznavanje etičkih dilema u konkretnim slučajevima
  2. Prepoznavanje posebnih etičkih problema
  3. Traženje etički prihvatljivih rešenja za etičke dileme u psihijatriji
  4. Ukazivanje na moguće savetovanje iz oblasti etičkih pitanja
  5. Postojanje svesnosti o mogućim sankcijama u slučaju kršenja principa konvencije o ljudskim pravima, i etičkog kodeksa zdrav. radnika i saradnika
  6. Unapređenje rada etičkih komiteta u zdravstvenim i socijalnim ustanovama
- Tačni odgovori: 1 – 6

87. Šta podrazumeva profesionalna tajna u psihijatriji? (označiti četiri tačna odgovora):

1. Informacije koje se odnose na pacijente
  2. Način dolaska na lečenje, dijagnoza bolesti ili poremećaja
  3. Vrsta terapije
  4. Odnosi sa članovima porodice pacijenta
  5. Nipošto ne diskutovati o slučajevima sa praktične ili seminarske nastave i kliničkih časova
- Tačni odgovori: 1 – 4

V PREDMET RADA ZDRAVSTVENE NEGE

88. Gde se objektivno može smestiti pojam zdravstvene nege? (označiti dva tačna odgovora):

1. Simbolički trougao koga čine čovek, „negovano zdravlje” i okolina
  2. Integrisanje svih savremenih principa koje proističu iz specifičnih aktivnosti navedenog simboličkog trougla i dostignuća iz oblasti zaštite i unapređenja mentalnog zdravlja
  3. Aktivnosti koje teže ponovnom uspostavljanju ranije naručenog jedinstva dobrog stanja i harmonije
  4. Pomoć pacijentu da poboljša kvalitet života i da ostvari funkcionisanje na optimalnom nivou
  5. Veće bavljenje i faktorima okoline i njihovim uticajem na čoveka
- Tačni odgovori: 1, 2, 4

89. Koje su najvažnije aktivnosti savremene zdravstvene nege po Hendersonovoj? (označiti deset odgovora):

1. Pomaganje pacijentu da diše
  2. Pomaganje pacijentu da jede i pije
  3. Pomaganje pacijentu u vršenju defekcije i uriniranja
  4. Pomaganje pacijentu da održi optimalan položaj pri šetnji, sedenju, ležanju
  5. Pomaganje pacijentu da se odmara i spava
  6. Pomaganje pacijentu kod izbora odeće, kod oblačenja i presvačenja
  7. Pomaganje pacijentu da održava telesnu temperaturu na normalni
  8. Pomoć pacijentu da održava ličnu higijenu
  9. Pomaganje pacijentu da izbegne opasnosti u okolini
  10. Pomaganje pacijentu da komunicira sa drugima pri izražavanju svojih potreba
  11. Pomaganje pacijentu u upražnjavanju religijskih obeda
  12. Pomaganje pacijentu u radu i proizvodnim preokupacijama
  13. Pomaganje pacijentu u rekreativnim aktivnosti
  14. Pomaganje pacijentu u učenju
- Tačni odgovori: 1 – 9 i 13

90. Koje su neophodne aktivnosti za bolje utemeljenje zdravstvene nege u psihijatriji? (označiti četiri odgovora):

1. Sistematična i kontinuirana multidisciplinarna saradnja sa drugim medicinskim i zdravstvenim strukama
2. Kritička analiza dosadašnjeg rada
3. Postavljanje novih hipoteza i njihovo proveravanje u svakodnevnom teorijskom i praktičnom radu
4. Usavršavanje i testiranje novih hipoteza u istraživačkom procesu
5. Neshvatanje zdravstvene nege kao automatske mehaničke delatnosti

6. Oblikovanje zdravstvene nege kao stručno-naučne delatnosti sa jasno određenim okvirima
Tačni odgovori: 1, 2, 3, 6

91. *U čemu se sastoji pomoć sestre u procesu rehabilitacije u okviru zdravstvene nege? (označiti tri tačna odgovora):*

1. Pобољшanje kvaliteta života pacijenta
  2. Sticanje uvida od strane pacijenta u svoje preostale rehabilitacione potencijale
  3. Uključivanje sestree-tehničara u istraživačke projekte koje se bave ispitivanjem rehabilitacionog potencijala
  4. Uključivanje sestre u projekte uticaja faktora životne sredine na fizičko i mentalno zdravlje
  5. Bolje poznavanje pravila opšteg pristupa sestree-tehničara određenoj kategoriji pacijenta
- Tačni odgovori: 1, 4, 5

92. *Koji su najvažniji ciljevi proučavanja zdravstvene nege? (označiti četiri tačna odgovora):*

1. Povezivanje svih nivoa zdravlja
  2. Svi obici prevencije u oblasti zaštite i unapređenja mentalnog zdravlja
  3. Pomoć čoveku pri različitim niovima zdravlja
  4. Edukacija pacijenta za samonegu
  5. Savladivanje stanja zavisnosti koja su posledica bolesti
- Tačni odgovori: 2, 3, 4, 5

93. *Koji su oblici i vrste prevencije u okviru zdravstvene nege? (označiti tri tačna odgovora):*

1. Primarna nespecifična i specifična prevencija
  2. Sekundarna prevencija, tj. rano otkrivanje i tretman poremećaja
  3. Psihosocijalna rehabilitacija, tj. poboljšanje kvaliteta života pacijenta
  4. Univerzalna, selektivna i indikovana prevencija
- Tačni odgovori: 2, 3, 4

94. *Šta sadrži definicija Svetske zdravstvene organizacije (SZO) o nezi u psihijatriji označiti tri tačna odgovora):*

1. Primena naučnih metoda u procesu zdravstvene nege
  2. Detaljno utvrđivanje potreba korisnika nege, planiranje rada
  3. Sprovođenje nege i vrednovanje dostignuća
  4. Određivanje prioriteta u odnosu na njihov značaj, kvalitet života i izlečenje
  5. Vođenje računa o materijalnim uslovima
  6. Neposredno sprovođenje nege od strane sestree-tehničara i posredno: organizuje, nadzire i vrednuje
- Tačni odgovori: 3, 4, 6

95. *Koji se važniji pojmovi koji se koriste u procesu zdravstvene nege? (označiti tri tačna odgovora)*

1. Standardi
  2. Kriterijumi
  3. Normativi
  4. Sestrinska dijagnoza u procesu nege
- Tačni odgovori: 2, 3, 4

102. *Koji se elementi koriste za utvrđivanje sestrinske dijagnoze? (označiti četiri tačna odgovora)*

1. Opservacija ponašanja i procene o značaju vidjenog ponašanja
  2. Stručno usmerena komunikacija
  3. Sadržaj ostvarene komunikacije
  4. Iskaz samog pacijenta šta on shvata kao svoj problem
  5. Deo opšte timske procene o pacijentu
- Tačni odgovori: 1, 2, 3, 5

97. *Koji se kriterijumi koriste na osnovu koji se uspostavlja sestrinska dijagnoza- selektivno, diferencirano, odgovorno imenovanje određenih oblika ponašanja pacijenta i prisutan psihološki sadržaj? (označiti tri tačna odgovora):*

1. Verbalni iskaz pacijenta (terapijska komunikacija sa zdravim delom ličnosti)
  2. Opservacija pacijenta
  3. Praćenje ponašanja pacijenta
  4. Integralni deo opšte timske procene psihičkog stanja pacijenta
- Tačni odgovori: 1, 2, 3

98. *Koji su principi, načela i metode zdravstvene nege? (označiti četiri tačna odgovora):*

1. Princip sistematičnosti i potpunosti

2. Povezivanje teorije i prakse
  3. Očiglednost, svesna aktivnost
  4. Naučnost i određivanje uzročno-posledičnog odnosa
  5. Trajnost stečenog znanja
- Tačni odgovori: 1, 2, 3, 4

99. *Koji su uži principi i načela procesa zdravstvene nege? (označiti pet tačnih odgovora)*

1. Princip realiteta
  2. Aktivne participacije čovek-pacijent
  3. Princip pririteta zdravstvene nege
  4. Princip obezbeđivanja kontinuuma nege
  5. Princip individualizacije i prilagođavanja potrebama pacijenta
  6. Uvažavanje zdravlja kao najveće ljudske vrednosti
  7. Uvažavanje ličnosti pacijenta i principa sveobuhvatnosti u procesu nege
- Tačni odgovori: 1, 3, 4, 5, 6, 7

100. *Koji se princi zdravstvenog vaspitanja koriste u procesu nege? (označiti tri tačna odgovora)*

1. Princip dogovora sa potencijalnim klijentom
  2. Princip integracije
  3. Prncip koordinacije i koordinacije
  4. Planiranje edukacije, izrada različitih legendi
- Tačni odgovori: 1, 2

101. *Koji su važniji modeli zdravstvene nege? (označiti pet tačnih odgovora)*

1. Utvrđivanje potreba (prikupljanje i provera podataka)-prvi kontakt i opservacija pacijenta
  2. Postavljanje sestrinske dijagnoze, tj. zaključak o aktuelnim ili potencijalnim problemima pacijenta
  3. Planiranje i utvđivanje ciljeva nege
  4. Sporovođenje zdravstvene nege
  5. Evaluacija izvršenih usluga iz oblasti zdravstvene nege
  6. Rezultati testiranja iz zdravstvenog prosvetčivanja
- Tačni odgovori: 1, 2, 3, 4, 5

103. *Koji elementi koji čine sestrinsku dijagnozu? (označiti tri tačna odgovora)*

1. Problem
  2. Uzrok
  3. Simptomi i znakovi koji se evidentiraju
  4. Halucinacije
- Tačni odgovori: 1, 2, 3

104. *Koji elementi čine plana zdravstvene nege? (označiti četiri tačna odgovora)*

1. Sestrinska dijagnoza-dijagnoze
  2. Ciljeve
  3. Sestrinske intervencije
  4. Očekivani iskohdi
  5. Prevencija postpsihotičnih sekvela
- Tačni odgovori: 1, 2, 3,, 4

105. *Koji su s stepeni prioriteta u procesu zdravstvene nege? (označiti tri tačna odgovora)*

1. Problem koji zahteva trenutnu intervenciju
  2. Problemi koji mogu biti odloženi na neko vreme
  3. Problemi koji se mogu prolongirati na određeno vreme
  4. Problemi neuzimanja lekova i „bežanje” bolesti
- Tačni odgovori: 1, 2, 3, 4

106. *Koja su načela i princi važni u edukaciji sestre-tehničara za poslove zdravstvene nege? (označiti šest tačnih odgovora):*

1. Metode iz interpersonalne psihologije za poboljšanje prvog kontakta sa pacijentom
2. Komunikacija i prvi intervju
3. Ekonometrijske analize za evaluaciju programa zdravstvene nege
3. Opsopobljenost za naučno-istraživački rad u oblasti zdravstvene nege

4. Saradnja sa drugim stručnjacima i profilima u zdravstvenoj zaštiti i nezi
5. Organizovanje mentorskih studija po uzoru na anglosaksonske autore
6. Osmišljavanje timskog rada i njegovo vođenje

Tačni odgovori: 1, 2, 3, 4, 5, 6

107. *Koje su razlike u nezi psihijatrijskih i drugih pacijenta? (označiti tri tačna odgovora):*

1. Priroda mentalne bolesti
2. Način lečenja psihijatrijskih pacijenta
3. Odnos koji se uspostavlja tokom lečenja i nege i učešće sestre u tim odnosima
4. Hronični opstruktivni poremećaji

Tačni odgovori: 1, 2, 3

108. *Koje su razlike između psihijatrijskog i somatskog poremećaja? (označiti četiri tačna odgovora)*

1. Somatski pacijent ima bolje očuvane psihičke sposobnosti
2. Ponašanje psihijatrijskog pacijenta je više neuobičajeno, nerazumljivo i nedokučivo,
3. Prisutna je različita svest o bolesti
4. Teže je uvek razumeti neverbalne poruke psihijatrijskih pacijenta
5. Drugačiji izmenjeni realitet kod psihijatrijskog pacijenta
6. Specifičnija komunikacija između sestre i psihijatrijskog pacijenta

Tačni odgovori: 1 – 4

VI PRIMENA DOBRE PRAKSE ZDRAVSTVENE NEGE – PREDUSLOV ZA POVEĆANJE KVALITETA U ZDRAVSTVENOJ NEZI PSIHIJATRIJSKIH POREMEĆAJA

Koji elementi doprinose dobroj praksi zdravstvene nege? (označiti jedanaest tačnih odgovora):

1. Sestrinska terminologija i njena odgovarajuća klasifikacija,
2. Klasifikacija sestrinske dijagnoze – Dijagnoze nege,
3. Primena međunarodne klasifikacije sestrinske prakse,
4. Proces i ishodi zdravstvene nege,
5. Sestrinske intervencije,
6. Standardi i kriterijumi u sestrinskoj praksi,
7. Kompetencije i edukacija medicinske sestre – tehničara sa odgovarajućim stručno-metodološkim
8. Odgovarajuća uspostavljanja i procedure,
9. Određene procedure, tj. vodiči za sestrinsku praksu sa odgovarajućim informacionim sistemima,
10. Sestrinski menadžment
11. Svakako sestrinska istraživanja i
12. Uspešno položen stručni ispit.

Tačni odgovori: 1 – 11

Šta sve stručna sestrinska terminologija unapređuje? (označiti pet tačnih odgovora):

1. Komunikaciju među sestrama – tehničarima i drugim članovima interdisciplinarnih timova,
2. Pomaže u napredovanju i edukaciji iz zdravstvene nege,
3. Omogućava kompariranje, upoređivanje rezultata procesa nege,
4. Olakšava dokumentovanje poslova zdravstvene nege i
5. Podstiče sestrinska istraživanja.

Tačni odgovori: 1 – 5

Šta omogućava upotreba standardnog sestrinskog rečnika u obrazovnim institucijama za sestre? (označiti tri tačna odgovora):

1. Bolje promovise kvalitetnu negu,
2. Unapređuje sestrinsku profesiju u celini i školski proces posebno, edukativni sistem,
3. Adekvatna klasifikacija sestrinske terminologije olakšava vođenje sestrinske dokumentacije i
4. Olakšava sestrinsko istraživanje.

Tačni odgovori: 1 – 4

Koje je značenje sestrinske dijagnoze za profesiju sestra – tehničara? (označiti pet tačnih odgovora):

1. Imenuju se reakcije klijenta na aktuelne i potencijalne probleme životnog procesa i zadovoljstva,
2. Dokumentuju negu za nadoknadu sestrinskih usluga,
3. Doprinosu razvoju sestrinske informatike i informisanju o standardima,
4. Obezbeđuju i uključuju sestrinsku terminologiju u elektronski zapis,

5. Olakšavaju izučavanje pojava (fenomena) o kojima brine sestra—tehničar, sa namerom poboljšanja brige o Pacijentu i
6. Lakše se obavi otpust pacijent sa lečenja.
Tačni odgovori: 1 - 5

Koji su ciljevi klasifikacija sestrinskih intervencija u procesu zdravstvene nege?(označiti šest tačnih odgovora):

1. Evaluacija efekata sestrinskih intervencija,
2. Trajno praćenje stanja pacijenata,
3. Predstavlja (trajnu i završnu evaluaciju),
4. Dokumentovanje zdravstvene nege,
5. Razvoj sestrinskog znanja i
6. Ishod zdravstvene nege je merljivo stanje poboljšanja ili doživljaja pojedinca, porodice i zajednice.
Tačni odgovori: 1 – 6

EUDKACIJA MENDICINSKIH SESTARA

Koji su zahtevi SZO u edukaciji medicinski sestara—tehničara?(onačiti tačnih odgovora):

1. Selekciju informacija za procenu, planiranje, sprovođenje i evaluaciju zdravstvene nege;
2. Primenu rezultata istraživanja značajnih za sestrinsku praksu,
3. Samostalnost u rešavanju problema vezanih za zdravstvenu negu;
4. Učestvovanje u organizaciji i razvoju zdravstvene nege;
5. Učestovanje u u običavanju i praćenju drugih,
6. Vrednovanje spostvenih dostignuća u radu;
7. Aktivno učestovanje u efikasnom, efektivnom i multidisciplinarnom timu;
8. Saradnju sa svim institucijama i pojedincima koji doprinose boljitku pojedinca, porodica i zajednice,
9. Razumevanje važnosti etike u zdravstvenoj nezi i sestrinskoj profesiji, kao i njenog uticaja na sestrinsku praksu;
10. Primenu važećih zakonskih propisa u sprovođenju zdravstvene nege;
11. Praćenje promena koje utiču na sprovođenje zdravstvene nege i
12. Procenjivanje važnosti promena koje utiču na sestrinsku praksu

Koji elementi zdravstvenu negu čine stručno-naučnom oblasti rada medicinskih sestara?(označiti tačnih odgovora):

1. Specifično polje interesovanja—postoji oblast ljudskog života kojim se bavi samo zdravstvena nega kao predmetom svog interesovanja,
2. Postoje specifični ciljevi zdravstvene nege,
3. Nega raspolaže i posebnim metodama u svom radu,
4. Ona ustanovljava svoju specifičnu terminologiju,
5. Definiše svoje principe i edukuje specijalizovani stručni kadar.
Tačni odgovori: 1 – 4

Koji su važniji elementi vodiča zdravstvene nege kao standardi koji usmeravaju rad svih članova tima za zdravstvenu negu?(označiti tačnih odgovora):

1. Vodič počinje sa medicinskom dijagnozom ili značajnom, najbitnijom sestrinskom dijagnozom,
2. Vodič opisuje optimalno raspoređivanje intervencija, neophodnih da omoguće oporavak.
3. Vodič objašnjava generalni plan i ulogu svakog člana interdisciplinarnog tima za zdravstvenu negu
4. Uvažavaju se medicinska dijagnoza i odrednirana medikamentozna terapija.
Tačni odgovori: 1 – 3

Čime se bavi Sestrinski informacioni sistem?(označiti šest tačnih odgovora):

1. Identifikacijom,
2. Skupljanjem,
3. Pretraživanjem,
4. Obradom,
5. Upravljanjem podacima i
6. Informacijama sa ciljem da podrže sestrinsku praksu
Tačni odgovori: 1 - 6

U čemu se satoje sestrinska istraživanja?(označiti tačnih odgovora):

1. Rad baziran na istraživačkim rezultatima,

2. Drži korak sa najnovijim literaturnim podacima iz oblasti istraživanja,
3. Da prihvati procene i inovacije do kojih se došlo sistematskim istraživanjima,
4. Mora biti sklona istraživačkom radu i pružanju podrške svojim kolegama,
5. Sprovođenje istraživanja je osnova za razvoj sestrinske prakse,
6. Identifikaciju kliničkih problema; predlaganje vrsta studija.

Tačni odgovori: 1 – 6

Koji kriterijumi evaluacije efikasnosti lečenja i zdravstvene nege?(označiti tačnih odgovora):

1. Uklanjanje simptoma,
2. Dobro prilagođavanje,
3. Zadovoljstvo u socijalnom i seksualnom životu,
4. Sposobnost održavanja dobrih interpersonalnih odnosa,
5. Zadovoljavajući uvid u sopstvenu situaciju,
6. Sposobnost odoljevanja pritiscima iz spoljne sredine i stresnim situacijama,
7. Procenjuje se delovanje terapije na simptome i ponašanje bolesnika,
8. Jasnoća i uvid za nastanak poremećja

Tačni odgovori: 1 – 7

Koji su parametri sestrinskog istraživanja?(označiti četiri tačna odgovora):

1. Ispituju i procenjuju razne predloge za promene u svojoj praksi,
2. Proces koji se označava kao: Sistematičan način postavljanja pitanja i način ispitivanja,
3. Istraživanje mora biti sprovedeno kao potpun i logičan proces,
4. Uvažavanje i drugih etičkih principa sestrinske prakse.

Tačni odgovori: 1 – 4

Koje su preporuke SZO za sestrinska istraživanja?(označiti tačnih odgovora):

1. Razvoj znanja o negovanju ljudi, pri različitim niovima njihovog zdravstvenog stanja, uzrasta,
2. Unapređivanje samonege i dodavanje novog znanja već postojećem fondu znanja kojim sestrinstvo raspolaže,
3. Razumevanju uzajamnih uticaja čovekove fiziološke i psihosocijalne prirode i njegovog ponašanja u odnosu na zdravlje, povećanje niova znanja o sistemima zdravstvene zaštite koji efektivno i efikasno podržavaju zdravstvenu negu,
3. O profesiji i njenom istorijskom razvoju koji pripremaju sestru – tehničara da ispune svoju dužnost što se tiče socijalnog statusa u sadašnjem i budućem stanju profesije

Tačni odgovori: 1 – 4

Koji au opšti principi i standardi na kojim službe u zajednici – tj. službe zasnovane na vanbolničkoj nezi funkcionišu?(označiti tačanih odgovora):

1. Timovi u zajednici bi trebalo da budu multidisciplinarni,
2. Sistem „ključnog osoblja“ bi trebalo da osigura koordinaciju i kontinuitet u nezi bolesnika sa teškim mentalnim oboljenjima.
3. Koliko god je to moguće, intervencije bi trebalo da obavlja upravo tim, u zajednici,
4. Bolesnici bi trebalo da budu uključeni u razvoj i funkcionisanje službi,.
5. Rehabilitacija bi trebalo da pokuša da uključi bolesnike u „normalne“ socijalne kontekste,
6. Značaj terapijskog odnosa između lekara, medicinskih sestara i drugih saradnika i bolesnika trebalo bi da ima posebno mesto u timskom radu

Tačni odgovori: 1 – 6

Koji su ciljevi sestrinskih istraživanja?(označiti jedanest tačnih odgovora):

1. Razvoj stručne prakse i sestrinstva kao nauke, na kojoj se sve više bazira sestrinska praksa,
2. Sestrinska istraživanja treba da budu primenjiva,
3. Naglasak na podsticanje medicinskih sestara – tehničara istraživača,
4. Da istraživanja učine relevantnim sestrinskoj praksi i institucijama za obrazovanje sestara,
5. Da svoje nalaze učine odmah raspoloživim,
6. Da ih saopštavaju i publikuju u sestrinskim i drugim odgovorajućim glasilima,
7. Kvalitetna i po najpovoljnijim cenama koštanja,
8. Da budu i od socijalnog značaja,
9. Da gledaju u budućnost dok obuhvataju prošlost a počinju da se bave sadašnjošću,
10. Nalazi ovakivih istraživanja treba da budu široko rasprostranjeni,
11. Njihovo korišćenje i primena podržani i podsticani od svih korisnika.

Tačni odgovori: 1 – 11

Šta omogućava sestrinska istraživanja? (označiti tačnih odgovora):

1. Da ispituju i procenjuju razne predloge za promene u svojoj praksi, pre nego što ih prihvate,
2. Sistematičan način postavljanja pitanja i način ispitivanja,
3. Sprovedeno kao potpun i logičan proces,
4. Razvoj znanja o negovanju ljudi, pri različitim niovima njihovog zdravstvenog stanja,
5. Razumevanju uzajamnih uticaja čovekove fiziološke i psihosocijalne prirode i njegovog ponašanja u odnosu na Zdravlje,
6. Povećanje niova znanja o sistemima zdravstvene zaštite koji efektivno i efikasno podržavaju zdravstvenu negu